

Ladok3-projektet
Huvudprojektledningen

Ladok3 – den nya generationens studieadministrativa system

Sammanfattning

CSN ser positivt på innehållet i Ladok3 i form av utökat stöd för hantering av statusförändringar när det gäller studiedeltagande med bland annat förbättrad hantering av omregistrering. Dessa strävanden harmonierar med CSN:s behov av uppgifter från lärosätena för att kunna bedöma studerandes rätt till studiemedel. CSN har i remissvaret framför allt fokuserat på att beskriva myndighetens behov av information från objektsgruppen studiedeltagande men berör även andra delar.

CSN har följande önskemål från Ladok3:

- Att få information om kursregistreringar
- Att registreringarna ger information om kursens tidsperiod och omfattning
- Att kurspoängens fördelning per termin framgår för kurser som går över flera terminer
- Att det framgår när en studerande är omregistrerad för att följa en kurs på nytt
- Att alla utbytesstuderande ska få möjlighet att registrera sig
- Att få uppgift om datum när ett studieuppehåll börjar
- Att eventuella individuella studietider framgår
- Att hänsyn tas till eventuellt kommande behov av att kunna rapportera studieresultat i annan valuta än poäng
- Att det säkerställs att personer med skyddade uppgifter hanteras på ett sådant sätt att deras identitet inte röjs
- Att registreringar (FFG, FO eller OMREG) uttrycker att den studerande faktiskt har påbörjat sina studier
- Att kursregistrering ska vara möjlig först i samband med att en kurs startar
- Att den studerande i sitt gränssnitt kan se under vilken tid olika kurser har givits
- Att CSN får direktåtkomst till Ladok

2011-12-16

Bakgrund till CSN:s synpunkter

För att kunna handlägga studiestödsärenden behöver CSN uppgifter från lärosätena. Vilka uppgifter det gäller regleras i studiestödsförordningen.¹ Där framgår att lärosätena ska lämna uppgifter om utbildning, studietid, studiernas omfattning, studieaktivitet och studieresultat. Uppgifterna behövs bland annat för att kunna bedöma hur mycket studiemedel den studerande har rätt till, för att kunna verkställa utbetalningar och för att kunna avgöra den studerandes rätt till fortsatta studiemedel.

I anslutning till terminsstart ska lärosätena bekräfta att den studerande påbörjat sina studier inför studieperioden (terminen). Det gör lärosätena genom registreringar i Ladok. Genom registreringarna intygar lärosätena, inför den första utbetalningen, att den studerande har börjat studera. De löpande kursregistreringarna visar också under vilken tid och i vilken omfattning den studerande bedriver sina studier under studieperioden. CSN använder även uppgifterna för att kontrollera att de studerande faktiskt studerar i den omfattning som de har sökt och beviljats studiemedel för. De registreringar som skolan rapporterar har därför stor betydelse för att de studerande ska kunna få rätt belopp utbetalat.

Studier som inte ger rätt till studiemedel

Studiemedel kan lämnas för de veckor den studerande bedriver studier, det vill säga den studietid som omfattas av den kursplan eller motsvarande som gäller för utbildningen. Det krävs antagning samt registrering eller intyg för att den studerande ska få rätt till studiemedel. En studerande har inte rätt till studiemedel om han eller hon bedriver självstudier inför en omtentamen eller om han eller hon bedriver studier trots beslut om avstängning från studierna. Om den studerande läser om en kurs kan studiemedel bara lämnas för den del av kursen som han eller hon inte klarat tidigare. Studerande har inte rätt till studiemedel för tid efter det att studierna avslutats och betygsatts. Studiemedel lämnas därmed inte för

- studier vid redan avklarade poäng
- självstudier som inte ligger inom en kursplan
- självstudier inför omtentamen
- studier vid avstängning
- studieuppehåll
- tid efter det att studierna avslutats och betygsatts.

¹ 6 kap. 10 § studiestödsförordningen (2000:655)

2011-12-16

Omfattning av funktionalitet

3.3.1 Hantera Studiedeltagande

Studietiden i förhållande till högskolepoängen avgör hur mycket studiemedel en person har rätt till. Studiemedel kan lämnas för heltidsstudier, för deltidsstudier om 75 procent av heltid eller för deltidsstudier om 50 procent av heltid. För att avgöra vilken studietid och vilken studietakt som studiemedel kan beviljas för, ska antalet veckor i studieperioden ställas i relation till antalet högskolepoäng. För att en studerande ska få studiemedel för heltidsstudier krävs 1,5 poäng per studievecka under studieperioden. För att kunna bedöma detta är det viktigt att CSN får information om kursregistreringar och inte enbart terminsregistreringar. Det är också viktigt att registreringar innehåller följande information:

- Kursens tidsperiod = tid från kurstillfallets första till dess sista dag samt uppgift om antal hp för varje kurstillfälle
- Kurstillfällen som går över flera terminer behöver ha kurspoängen rätt fördelad mellan terminerna.
- Vid omregistrering; vilken typ av omregistrering det rör sig om. En viss typ av omregistrering i de fall då den studerande följer en kurs, och då endast registrering för den del av kursen som han eller hon inte klarat tidigare. En annan typ av omregistrering i de fall då den studerande efter självstudier gör en omtentamen.

Registrering för utbytesstuderande

För att få studiemedel ska en utbytesstuderande kunna styrka vilket utbytesprogram som han eller hon är antagen till samt hur många högskolepoäng som får tillgodoräknas. En registrering på ett utbytesprogram i Ladok kan användas som bekräftelse på att den utbytesstuderande är antagen till programmet. Om det inte registreras i Ladok får lärosätet istället styrka en antagning genom att fylla i blanketten "Intyg om deltagande i utbytesprogram".

För framtiden vore det en fördel om CSN kan få dessa uppgifter på ett sådant sätt att det möjliggör en maskinell hantering av sådana ärenden. Om alla utbytesstuderande får möjlighet att registrera sig behöver vi inte hantera intyg och processen blir smidigare för alla parter.

Studieuppehåll på program

CSN behöver uppgift om datum när studieuppehållet börjar.

Individuella studietider – fri start och fri fart

Det blir vanligare med studerande som läser kurser med konceptet fri start–fri fart och därmed kan påbörja kurser när man vill och hålla den studiefart man själv vill. I nuläget finns ingen information om individuella studietider i Ladok vilket leder till att CSN har stora svårigheter att bedöma vilket studiemedelsbelopp den studerande har rätt till. En lösning på detta kan vara att den studerande vid registreringen av sådana studier själv anger under vilken tid och vilken omfattning han eller hon ska studera.

2011-12-16

3.3.2 Sätta betyg och göra resultat officiellt

Studieresultat definieras enligt Ladok3 som ”Bedömda kunskaper och färdigheter som en student tillägnat sig under en utbildning. Resultaten kan på kurs- och modulnivå mätas i högskolepoäng eller annan valuta och betygsättas. Här finns också noteringar om prestationer på komponentnivå, d.v.s. underlag för poäng- eller betygssatta resultat.”

CSN bedriver för närvarande ett arbete för att hämta uppgifter från anordnare av yrkeshögskoleutbildningar elektroniskt från maj 2012 istället för som idag via papper. Varje anordnare av yrkeshögskoleutbildningar skickar då studieuppgifter direkt till CSN. Om yrkeshögskolorna i framtiden kommer att ingå i Ladokkonsortiet kan det vara så att poäng inte kommer att bli deras enda valuta för studieresultat. Det kan gentemot CSN även bli aktuellt med en bedömning av studieresultat utifrån om en studerande har läst enligt sin utbildningsplan eller inte i form av ett J(ja) eller N(nej). CSN vill därmed göra Ladok3-projektet uppmärksamma på att ett sådant behov kan finnas i framtiden.

Definitioner

De definitioner av begrepp som redovisas i olika dokument hänger inte riktigt ihop. Begreppet student definieras i dokumentet ”Ladok3 – nästa generations studieadministrativa system” utifrån tre olika kategorier, student som avser att studera, studerar eller har studerat (alumn). Underkategorierna definieras enligt följande:

- a) Presumtiv student – Individ som ingår i målgruppen framtida studenter
- b) (Aktiv) Student - Individ som är antagen till och bedriver universitets- eller högskoleutbildning. Utmärks av att en registrering finns på kurs, program eller ämne på forskarnivå aktuell tid. (Doktorand – student på forskarnivå)
- c) Alumn – Före detta student vid lärosätet

I nämnda dokument definieras en aktiv student som en person som är antagen till och bedriver universitets- eller högskoleutbildning samt utmärks av att en registrering finns på kurs, program eller ämne på forskarnivå aktuell tid.

Enligt definitionerna i dokumentet ”Övergripande kravspecifikationer” definieras en FFG-registrering som *Registrering för första gången. Dokumentation i studieregistret av en students avsikt och rätt att för första gången delta i kurs (motsv.) under viss period.* Även begreppet registrering definieras som *Dokumentation i studieregistret av en students avsikt och rätt att delta i utbildning.* Studiestart definieras som *Första dagen/dagarna av ett utbildnings-, kurs- m.m. tillfälle; när student tar sin utbildningsplats i anspråk.*

För CSN:s del är det viktigt att en definition av registrering (FFG, FO eller OMREG) uttrycker att den studerande faktiskt har påbörjat sina studier. Det är således inte tillräckligt att den studerande har för avsikt att påbörja studier. Därför bör begreppet registrering kopplas till begreppet aktiv student och studiestart och därmed definiera

2011-12-16

att det handlar om en aktiv student som är antagen till och bedriver universitets- eller högskolestudier.

Sekretessmarkering

Det är viktigt att säkerställa att personer med skyddade uppgifter hanteras på ett sådant sätt att deras identitet inte röjs. En hög grad av maskinell hantering bidrar till att säkra detta eftersom ärenden då sällan ses av en handläggare. CSN hämtar uppgifter om sekretessmarkering från Skatteverket och kan på så vis skydda de studerande som har begärt sekretess hos Skatteverket. Det finns dock anledning att diskutera hur rutinen mellan CSN och Ladok3 ska se ut för de studerande som inte har begärt sekretess hos Skatteverket men där lärosätet har beslutat att uppgifterna i Ladok ska vara skyddade.

En gemensam installation

4. En gemensam installation

CSN har inga synpunkter på detta område.

Användargränssnitt för studenter

6.1.1 Användargränssnitt för studenttjänster

Studenter registrerar sig själva via webblösningar

För att en kursregistrering ska definiera att en studerande har påbörjat sina studier behöver det finnas krav på att registreringsperioden inte är för vid, dvs. att kursregistrering inte är möjligt förrän kursen startar. Om den studerande till exempel får registrera sig på alla kurser vid studieperiodens (terminens) början handlar det snarare om att den studerande har för avsikt att påbörja studier vid kurserna snarare än att den studerande har påbörjat studier.

Om den studerande får omregistrerar sig själv samt avgöra poängomfattning och tidsperiod för omregistreringen är det viktigt att det finns stöd i verktyget för att kunna avgöra hur många poäng som återstår samt under vilken tid studierna bedrivs.

Enligt CSN:s erfarenhet vid efterkontroller kan studenterna i sitt nuvarande Ladokgränssnitt inte se under vilken tidsperiod han eller hon har läst sina kurser utan endast omfattningen i poäng. Det blir därför svårt för den studerande att bemöta de uppgifter som CSN har om start och slutdatum. De studerande behöver därför i sitt gränssnitt kunna se under vilken tid olika kurser har givits.

2011-12-16

Flexibilitet, anpassningsbarhet och övrig måluppfyllnad

CSN har behov av direktåtkomst från Ladok istället för som idag via nattliga batchkörningar. Detta ger myndigheten möjlighet att få aktuella uppgifter i ärendehandlingssystemet.

Beslut om detta remissvar har fattats av chefsjuristen Åke Svensson efter föredragning av processutvecklare Carina Isaksson. I arbetet med remissvaret har även systemansvarig Sara Bengtsson, systemspecialist Kristina Vikström samt verksamhetsjurist Pernilla Björck deltagit.

Åke Svensson

Carina Isaksson